

*Hilde Brits:
“Je merkt bij jullie koor heel
goed wanneer jullie iets
graag zingen”*

Ze is bij ons koor zeker gekend als iemand die ook volop in de muziek zit, want we kregen al wel enkele keren een prachtige begeleiding van haar en haar favoriete instrument, de dwarsfluit. Hilde Brits speelde o.a. met Klankjorum mee in de kindercantate ‘De rattenvanger van Hameln’ en was ook onze gaste tijdens een kerstconcert of een concert ten voordele van Guy Mennen en zijn werk in Zuid-Amerika.

Maar deze geëngageerde en enthousiaste vijftiger uit Schelle is bij onze kring nog eerder bekend als de echtgenote van ZWK’er Johan Van Asch met wie ze in 1986 trouwde en samen hebben ze intussen drie volwassen kinderen: Bram, Hanne en Lotte, die allemaal hun sporen verdiend hebben in de muziek.

Zelf zit ze even met een gezonde examenspanning, want ze moet haar laatste examen zangles afleggen bij lerares Christel De Meulder, nog iemand die er samen met onze kring al enkele gesmaakte optredens heeft opzitten. “Dit is op vele gebieden een speciaal jaar. Het is mijn laatste officieel jaar, dat ik zanglessen kan volgen aan de academie. Ik zing ook samen met het volwassenenkoor van de academie. De vraag is alleen of Christel dat blijft verder doen als ze volgend schooljaar met pensioen gaat,” vraagt Hilde zich een beetje vertwijfeld af.

Maar je hebt toch nog andere muzikale kwaliteiten?

Hilde Brits: “Ik heb wel altijd graag gezongen, maar in 1989 – drie weken nadat Bram geboren werd – legde ik ook mijn eindexamen kamermuziek in dwarsfluit af. In die cursussen leerde ik een stukje muziekgeschiedenis kennen en leerde ik kamermuziek waarderen. Toen ik in 2011 herstelde van een auto-ongeval ben ik zangles beginnen volgen. Drie jaar voordien was ik al lid van het koor. Eigenlijk hield ik al van zingen sinds ik in de lagere school van mevrouw Meulendijks zangles kreeg en dat is zo gebeven.”

Los van het muzikale was je ook altijd bezig met de begeleiding van mensen...

“Vanaf mijn vijftiende ging ik inderdaad mee met de jeugd- en gezinsvakanties van de CM met Intersoc, het huidige Kazoo. Ik zat in de Kring 12, ik deed vormselcatechese en ik zorgde voor de opvang van zieke kinderen. Ik was intussen ook ergotherapeute geworden. Ik ging twee, drie jaar werken in een team voor het Vlaams Fonds, ik werd diensthoofd ziekenzorg, waarna ik achttien jaar werkte voor het rust- en verzorgingstehuis Sint-Jozef in Berchem en nu ben ik uiteindelijk opnieuw ergotherapeute bij ‘Zonnetij’ in Aartselaar en daar voel ik mij perfect gelukkig.”

Hoe leerde je Johan eigenlijk kennen?

“In het laatste jaar van de humaniora volgden wij allebei dansles als voorbereiding op een laatstejaarsbal in de Kerkstraat in Antwerpen. Ik hielp nog altijd bij de mutualiteit en ik zat nadien in Gent op kot. We hadden wel eens met mekaar gesproken, maar eigenlijk zag ik hem toen nog niet zitten. Tot ik hem opnieuw ontmoette op één van de fuiven van de CM, waar hij toen was met o.a. Raf Van Bortel en Luc De Graeve.

We praatten opnieuw en hij maakte zware indruk op mij omdat hij na een aantal jaren nog alles over mij wist: waar ik woonde, wat ik deed als studies... Nadien hebben die gasten mij gevraagd om naar de Paljassenfuif te komen in de buurt van de Sint-Michielskerk in Antwerpen en sindsdien zijn we een koppel gebeven.”

Je bent altijd in Schelle gebleven?

“Ik ben er opgegroeid en er blijven wonen, hoewel Johan wel eens wilde verhuizen. Zijn vader was beroepsmilitair en die was het gewend om al eens van woonplaats te wisselen. Misschien komt het er ooit nog eens van als al de kinderen uit huis zijn. Maar ik heb hier mijn bezigheden: muziekschool, soms invallen in de parochie als de orgelist niet kan. Dan speel ik wel enkele nummertjes op de dwarsfluit die ik haast van buiten ken.

Wij zijn beiden ook nog actief in de parochie; Johan als penningmeester van de kerkfabriek en voorzitter van de centrale kerkraad van beide parochies in Schelle, en ik leid het parochiekoor en ben gebedsleider. Dat houdt in dat ik op regelmatige basis de vieringen voorbereid met liturgische teksten en preek, en dat ik af en toe voorga in een gebedsdienst.”

Was muziek iets wat bij jou in de familie zat?

“Bij mijn ouders zeker niet. Samen met mijn twee broers mochten we eigenlijk doen waar we zin in hadden. De voorwaarde was wel dat – als je met iets begon – je dat ook moest volhouden voor een gans jaar. Met mijn broer Dirk – die viool speelde en nu ook zingt bij Arte Vocali – ben ik jarenlang samen naar de muziekschool geweest. En mijn jongere broer probeerde het op de hobo.”

Jouw kinderen hebben hier ook kennis gemaakt met muziek?

“Ze hebben allemaal wel iets met muziek gedaan. Bram ging tot het einde van zijn middelbaar naar de academie om er aan slagwerk te doen. Maar nadien is hij overgeschakeld naar de sport: voetbal, volley... Lotte heeft ook een opleiding gevolgd met de dwarsfluit als instrument. Daarmee treedt ze nog op bij het Harmonie orkest van Schelle. Hanne heeft haar eindexamen afgelegd met de piano. Nadien ging ze naar de academie en had ze weinig tijd om nog te spelen. Als ze thuis komt, durft ze nog wel eens aan de piano gaan zitten.”

Wat zijn jouw persoonlijke voorkeuren op muzikaal gebied?

“Geef mij maar Bach! Mozart ook wel, maar mijn absolute favoriet is toch Bach. En vele vormen van kamermuziek. In het popgenre kan ik wel genieten van The Coors. Maar verder ben ik geen specifieke fan van bepaalde zangers of groepen, maar ik luisterde wel met veel plezier naar de ‘Top-1000 van de tachtiger jaren’ op

VRT1. En verder naar liedjes met een goede tekst van b.v. Hannelore Betert of Commil Foo.

Wij hebben ook een abonnement om op zaterdagmiddag een concert bij te wonen in de Elisabethzaal (als dat tenminste weer mag). Wij horen dat soort muziek graag, we zijn dan allebei vrij en achteraf gaan we samen iets eten en drinken. Dat kan, omdat we er steeds met de trein naartoe komen. Alle genres van klassieke muziek komen er aan bod met soms een solist en zeker het 'Antwerp Symphony Orchestra'. Ze kunnen ook beluisterd worden via 'livestream', maar dat is toch hetzelfde niet."

Je volgt dus ook al heel lang de ZWK. Hoe kijk je daar tegenaan?

"Ik ken Johan al ongeveer 37 jaar en zag dus wel een bepaalde evolutie. Het is toch wel heel apart dat een koor uitsluitend uit mannen bestaat. Ik vraag me echter af of ze zich daar moeten aan houden. De koorleden worden toch ook een dagje ouder. De kwaliteit is weliswaar nog wel goed, maar als sommige stemmen erbij zijn, wil ik wel eens heel kritisch zijn. Ik ondervind het wel als heel opvallend dat je duidelijk hoort wanneer jullie een bepaald stuk graag zingen (of niet graag zingen)."

Zag je nog dingen evolueren?

"Vroeger stond er vooral religieuze muziek op het programma, dan volgde een combinatie van religieuze en profane muziek. Onze familie ging vroeger altijd graag mee naar een mis in b.v. Sint-Jacob. De kinderen mochten dan mee naar het hoogzaal en nadien gingen we met de ganse groep nog wel ergens iets drinken. Nog later ging Johan meestal alleen naar de missen in Antwerpen, terwijl wij in Schelle naar de erediensten trokken.

De zangers zijn wel altijd een hele hechte groep geweest. Als vrouw was het niet altijd even gemakkelijk om daarbij te geraken en aanvaard te worden. Niet dat ik er me uitgestoten voelde, want ik werd wel geaccepteerd als 'de vrouw van', maar sommigen kenden mekaar al veel langer of hadden broers of zussen waarmee ze – begrijpelijk – langer babbelden dan met mij. En van zodra we ook meestal in Schelle bleven, verminderde dat contact natuurlijk wel. Al heb ik wel veel lol, veel plezier gehad toen we samen met enkele andere ZWK-vrouwen een Eigen Krabbels maakten ter gelegenheid van het 100-jarig bestaan van de kring. Maar dan een boekje uitsluitend door vrouwen gemaakt."

Hoe zie je de toekomst van de ZWK?

“Een mannenkoor ‘an sich’ heeft ook wel iets. Jullie zitten in een unieke situatie en jullie slagen er wel in om regelmatig op te treden samen met een ander gemengd koor of een vrouwenkoor. De ZWK is ook zo typisch, dat het misschien niet altijd even gemakkelijk is om met jullie samen te werken. Maar als jullie op langere termijn willen overleven, dan denk ik dat jullie verplicht zullen zijn om met andere koren te versmelten.”

Zoals samenwerken met b.v. het koor van de muziekacademie?

“Ik weet niet of dat kans op slagen heeft. In dat koor heb je ook regelmatig wijzigingen: sommigen stoppen, anderen komen erbij. Maar er is al jaren een vaste kern. Met een 10-tal dames uit de zangklas vormen we ook het vocaal ensemble: dan zingen we stukken in 4 of 5 stemmen. Dat is heel leuk om te doen en dat geeft mij heel veel voldoening.”

Heb je steeds gezin-job-muziek kunnen combineren?

“Dat zowel Johan als ik weg gingen om naar het koor of naar de muziekschool te gaan, werd door de kinderen steeds vlot aanvaard. Dat hoorde er nu éénmaal bij. En in mijn werk ben ik nu zeer gelukkig in mijn job als ergotherapeute bij “Zonnetij” in Aartselaar. Ik kan er met de fiets naartoe (het is maar een vier-, vijftal kilometers ver), ik ben er geen diensthoofd meer, maar door Corona werken we nog steeds per afdeling. Soms zijn de regeltjes nog iets té streng naar mijn gevoel. Zo kunnen we nog steeds geen balspel doen met vijf of zes personen, omdat de bal volgens de regels steeds zou moeten afgekuist worden na elke aanraking. Plus dat we dan ook nog mondkmaskers moeten blijven dragen. Maar ik word er gewaardeerd in mijn werk en af en toe komen ze wel eens raad vragen of iets bespreken en dat is voor mij ook belangrijk en een vorm van waardering.”

Waar kijk je in de komende jaren nog naar uit?

“Kleinkinderen. Maar daar kan ik zelf natuurlijk weinig aan doen.”

Heb je nog andere plannen die je op korte of langere termijn wil uitvoeren?

“Wij fietsen momenteel nog vrij veel en ook voor wandeltochten van 10 tot 12 kilometer schrikken we niet terug. Ik wil nog enkele jaren blijven werken, maar nadien wil ik er zeker nog op uittrekken met Johan. Als het tenminste weer mag of kan. Niet buiten Europa, maar we hebben samen nog wel enkele regio's op ons gezamenlijk verlanglijstje staan: Portugal, de hanzesteden, de champagnestreek is ook een uitverkoren stek, maar eigenlijk willen we ook Frankrijk nog wel méér ontdekken, want daar zijn we nog niet zo heel veel naartoe geweest.

En verder wil ik ook nog wel grotere wandel- en fietstochten meemaken: wandelen met de rugzak, terwijl een wagen onze bagage van de ene bestemming naar de andere brengt. Dat hebben we al een paar keer gedaan. Wij zijn ook bergliefhebbers en met de fiets rondtoeren nabij b.v. de Oostenrijkse meren is ook heel aangenaam.

Tenslotte wil ik zeker ook nog blijven zingen. Zelfs als het koor van de academie ooit zou ophouden te bestaan.”

<https://youtu.be/WPAPyDxnsqE>

Link naar de video van de kindercantate
“ De Rattenvanger van Hameln”
door Klankjorum met Hilde als
dwarsfluitiste.

Dolle avonturen met nieuwe keuken in Huize Radeske

Al een tijdje werd er binnen de werkploeg overwogen om de keuken van Radeske te vernieuwen, moderniseren. In een recent verleden werden een nieuwe koffiemachine en mixer aangekocht. De diepvries en de koelkast zijn aan vervanging toe en er groeide zowel bij jeugdgroepen als bij families de vraag naar een vaatwasser.

Dat we met de werkploeg niet over één dag ijs gaan, is geweten. In vorige edities van Eigen Krabbels werd al gewag gemaakt van dit item. Sommigen durfden zelfs stellen dat er nog heel wat water naar de zee zou vloeien eer 'de mannen' tot een beslissing zouden komen. Deze laatste criticasters zullen bij deze verrast opkijken, hieronder lees je hoe de werkploeg tot definitieve actie overging.

Op uitnodiging van Raf werden twee donderdagen geprikt om met de werken te starten in Radeske. Raf houdt op zijn manier heel veel van het bos. Mocht je als neutrale wandelaar voorbij Radeske komen, zou je Raf direct herkennen aan zijn wel heel typisch geluid en dan bedoel ik hier niet zijn menselijke klanken. Uit zijn kettingzaag komt het geluid dat enkel kan geproduceerd worden door een man die lid moet zijn van een gewaardeerd mannenkoor. Je herkent direct een thema in de opeenvolging van klanken die hij met 'zijn Stihl' produceert. Dit maar om te zeggen dat we op de eerste donderdag het bos hebben opgeruimd zodat er weer een mooi stapeltje kampvuurhout klaar ligt om een verblijf in traditie te eindigen.

Op het einde van deze donderdag kwam de keuken opnieuw ter sprake. De wildste plannen werden gedeeld. Bij sommige ideeën zou je bijna denken dat onze keuken veel groter is dan de werkelijkheid waarmee we rekening moeten houden. Als het aspect warme en koude keuken ter sprake komt en het gegeven dat we ook rekening moeten houden met haalbare nutsvoorzieningen, komen we terug tot de realiteit. Ook kregen we bijvoorbeeld van een kandidaat-zanger (we zijn wel benieuwd of Kurt ooit zal opdagen) een offerte, waarop we niet zijn ingegaan omdat we uiteindelijk beslisten om het financieel haalbaar te houden.

Huiswerk

Op het einde van de dag kreeg iedereen huiswerk mee: op zoek gaan, nog maar eens, naar de vaatwasser die we gaan plaatsen naast onze spoelbakken zodat we op korte termijn toch tot resultaat komen. Nu er toch geen groepen zijn, is het de ideale periode om definitief werk te maken van de noodzakelijke modernisering.

We waren bij manier van spreken nog niet goed thuis of in onze mailbox verscheen het huiswerk van Guido al. Toen ik dit zag verschijnen wist ik, dit is niet voor verbetering vatbaar. Waarom zou ik nog werk maken van verder opzoekingswerk. Al heel vlug kwamen we uit bij een professionele vaatwasser van Hobart. Ik drukte even het gaspedaal in zodat mijn doel, alles in orde hebben voordat er terug groepen komen, kon gerealiseerd worden.

Uiteindelijk werden er twee donderdagen vastgelegd in de paaspauze en konden we deze laatste dus gebruiken om de nodige nutsvoorzieningen voor elektriciteit te leggen. Ik sprak met Guido af een afspraak te maken met "John van Hobart". Om 10.00u was deze laatste stipt ter plaatse en we voelden met z'n allen dat dit goed zat. Na een koffietje werd de werkkledij aangetrokken. Er moest dus een zwaardere kabel getrokken worden van de elektriciteitskast naar de keuken. Wat een geluk dat we Guido hebben, die hier zijn 'hobby' kan onderhouden. Het was geen evidentie om deze kabel te trekken.

Er ontstonden twee ploegen. Ploeg A met Leo en Roger, onder leiding van Raf, nam het initiatief aan de kant van de keuken.

Dit was in verhouding vlug klaar, zij hadden dan ook de eenvoudigste opdracht. Door het dak naar de keuken kwamen ze weinig obstakels tegen. Zodat ze ook de kabel onder de dakpannen nog konden trekken, zoals dit in vaktermen wordt gezegd. De afwerking hiervan zal later nog wel gebeuren.

Wij werden een beetje smadelijk tot Ploeg B gebombardeerd, Fons en ikzelf, onder leiding van Guido, maakten hiervan deel uit. We werkten aan de straatkant van de elektriciteitskast, door het dak naar de kast van de elektriciteit. Gaandeweg ontdekten we meer en meer obstakels. Plannen en foto's van de vroegere verbouwingen die onze preventieadviseur Raf bij zich had, werden bestudeerd om juiste beslissingen te nemen. Dit vergde heel wat meer denkwerk dan de keukenkant, wat ploeg A allicht zal ontkennen. Feit is wel dat ze af en toe even hun mening kwamen geven om daarna in stilte terug af te druipen.

De afweging tussen ethische aspecten en praktische haalbaarheid werd meer dan eens gemaakt. We gaven niet op, als echte kasseibijters bereikten we het gewenste resultaat. Ploeg B kon net als ploeg A terecht fier zijn op het geboekte resultaat.

Guido moest dan "enkel nog" de elektriciteitskast terug aansluiten. En ja, ook hier moest nog een kleinigheid afgewerkt worden.

Werken kunnen maar afgesloten worden nadat je de zekerheid hebt dat alle stopcontacten en lichten werken. Zo kon Jos zijn nieuw verworven vaardigheid, het gebruik van de microgolfoven, diezelfde namiddag nog opnieuw uittesten. Wij dronken nog een pint op de goede afloop.

Om een lang verhaal kort te maken ... de keuken van Radeske wordt weer net iets luxueuzer. Groepen en families varen er wel bij.

Zie hier het resultaat van de vernieuwingen ...

NB. De werkploeg steekt de hoofden nog bij elkaar om de uitgestelde feestelijkheden nav 50 jaar Radeske In te plannen.

Oude koeien en koude voeten

Onderwerp: een artikel in 't Pallieterke van 28 februari 1963.

De aanleiding: Een concert van gewijde muziek gegeven op vrijdag 22 februari 1963 onder het motto 'Met de ZWK doorheen het kerkelijk jaar' als opmaat naar de Gouden Jubelviering van het koor.

Niettegenstaande de Siberische koude waren toch nog een driehonderdtal toehoorders opgekomen (Gedenkboek van de Gouden Jubelviering).

Plaats van het gebeuren: de kerk waar we onze CV4 hebben gekregen.

De verslaggever: Figaro van bovenvermeld weekblad die blijkbaar een boon voor ons had.

Verguld zingende - Wandelkringconcert

Zoals iedere onvervalste Vlaamse vereniging werd ook de Zingende Wandelkring St.-Norbertus over de doopvont gehouden in een staminee. Dat was in 1913 in het Kaasboerinneke, ergens aan de Antwerpse periferie.

Het Kaasboerinneke bestaat nog en de Zingende Wandelkring ook; wat bewijst dat er in die staminee deugdelijk doopwater(?) voorhanden was en het sacrament door E.H. Greeve in optima forma toegediend werd.

Inmiddels is dus de kring van Staf Bontenakel toch maar vijftig jaar jong gebleven en het ziet er warempel naar uit dat de voetbal, de TV, de twist en hun nazaten daar in de volgende eeuw weinig zullen aan veranderen want het is een rots die aan de meest woeste tijdsgolven weerstand biedt.

De hele formatie werd vrijdag jl op het oksaal van Sint-Jacobs in stelling gebracht voor de opening van de jubileumfeestelijkheden: het kinderkoor en het gemengd koor o.l.v. E.H. Duysburgh, het mannenkoor onder A. Nijssen en het Gregoriaans koor aangevuurd door K. Janssens. Orgelist J. Lissnyder blies de aanval met orgeltrompetten van Purcell en dan begon er een zingende Wandelkring door het kerkelijk jaar, waarbij de alt Mia Greeve, oud-leerlinge 'honoris causa' van Sint-Norbertus, als marketentster van de oprukkende falanx optrad.

Aan de koorklank en het stemmenevenwicht van de verschillende commando's kon men merken dat de opmars tot in puntjes voorbereid was: noblesse oblige en een gouden jubilee viert men maar éénmaal.

Zo hadden ook de Z.W.- familieleden en sympathisanten erover gedacht, die het Siberische weer hadden getrotseerd om bij Sint-Jacobs' vervaarlijk daverende verwarmingsketel het goud van de Z.W.K. en van zijn stemmenmateriaal over zich te laten neerkomen.

In onderwerping aan ons droevig lot van muziekrecensent, een wezen dat dit seizoen tot dwangarbeid in de Antwerpse concertzalen verplicht wordt, konden wij de kring op zijn wandeltocht slechts tot Pasen vergezellen. Maar toen waren wij er zeker van dat Christus verrezen was, de Z.W-ers nog helemaal geen verrijzenis nodig hadden en ons geloof in de kring en zijn vocaal kunnen, volgens de woorden van de apostel Paulus, volstrekt niet ijdel bleek te zijn.

Figaro

Advertentie

Johan Van Asch

Verzekeringsmakelaar

Lid FVF Federatie voor Verzekerings- en Financiële tussenpersonen **FSMA**
11081A

Gsm 0479 98 10 65 *Verzekeraar van het Radeske*

Ondernemingsnummer 0525.898.564

Agentschaphouder Baloise Insurance en Euromex

Je Makelaar
Je beste
Verzekering

Kaas met gaatjes of een poging tot Wiedergutmachung

Les femmes, il n'y a que ça,
Tant que le monde durera,
Tant que la terre tournera!

(Uit La Périchole van Jacques Offenbach)

De aarde zal nog niet vergaan.
De wereld draait nog wel even zijn rondjes.
Ondanks de twijfel die er de laatste tijd rees.
De wereld van de ZWK werd voorlopig on hold gezet.
Maar dat is geen excuus om bij de pakken te blijven neerzitten.
We moeten denken aan de toekomst.
En die toekomst ligt voor een keer in het verleden.

Thuiswerkers en thuiszitters is het misschien al opgevallen:
'Man en vrouw schiep Hij.'
Ja, Eva loopt daar ook rond.
Of Claire of Josephine of hoe het brave kind ook gekerstend werd.
'Brave kind'? Kijk, dat is nu weer typisch.
Die verzachtende, lichtjes neerbuigende omschrijving als mannen het hebben
over de moeder van hun kinderen. Over de zogende moeder die dat jonge leven
de eerste beginselen van taal onderricht.
Over de troosteres van de verdrukte heren der schepping.
Het licht in hun duisternis.
De tedere nimf met haar verleidelijke stem.
De experte in verboden vruchten.
De werkster onder het glazen plafond.
Het evenbeeld van de moeder Gods.
De rond-de-klok kinderopvang.

Helleveeg wordt ze genoemd.
En kreng, bitch, heks en kenau – in een kruiswoordraadsel.
Kortom, de schikgodin is ze die nooit ofte nimmer de kans gekregen heeft om het
lot van de Kring te bepalen. Om in dat Rijk der Heren haar stem te laten horen.
Een taartje en een tas koffie kreeg ze van een celibatair.
Maar lang mocht ze het niet rekken, want de gezalfde verbeidde de komst van
haar vent om het met hem op een zuipen te kunnen zetten.
Zijn sloor kende haar plaats wel.
Zijn sloor?
Nee verdorie, the Lady of the House is ze.

De vrouw!
'Zij waren beiden
naakt, de man en zijn
vrouw en zij voelden
geen schaamte voor
elkaar'. Zegt de bijbel.
Plaatsvervangende
schaamte zal daarom
ons loon zijn.

In 1913 ontving de Kaasboerin ons in haar schoot.
De geboorte van de ZWK was een feit.
Maar vanaf dag één zou de boer de plak zwaaien.
De boerin kwam er niet in.
Mulier taceat in ecclesia.
Mond toe in de kerk, dat weet ge toch dames.
En wij van de Wandelkring zijn van plan om vooral schone en stichtelijke liekes
voor de Heer te zingen.
Na verloop van tijd werden de gezangen soms wat frivoler, maar het ZWK-
bolwerk bleef verboden terrein omringd met borden 'Vorsicht Minen' lees
'Opgepast Mannen'!

Het wordt dus de hoogste tijd dat we een eresaluut brengen aan haar die we zo
schromelijk verwaarloosd hebben.
De hoogste tijd dat we haar eindelijk aan onze boezem drukken.
Dat we haar rijkelijk vergoeden met achterstallige intresten en misgelopen
dividenden.
En we doen dat voor het te laat is.
Op een mooie avond zetten we haar op een piëdestal.
We doen dat tijdens een concert – want zo noemen we het evenement – waarop
we de lof van die triomf der schepping bezingen.
Een serenade geven we haar vol muzikale pareltjes waarin zij een prominente rol
speelt.
We grasduinen in onze archieven.
En ver hoeven we niet te zoeken.
De kasten puilen uit van de Maria's en de Onze-Lieve-Vrouwen.
(Maar laat het alstublieft niet die van de Schelde zijn!)
The most beautiful sound I ever heard ...
Dat gaat ook over een Maria, een beetje gesuikerd misschien, maar met
Bernstein kan men altijd uitpakken.

Met Haydn ook, en Ludo haalt binnen twee minuten zijn An die Frauen vanonder het stof. En de parel van Bizet waarin twee verliefde kikkers Au fond du temple saint naar de hand van La Déesse dingen.

Albert Lortzing hebben we waarschijnlijk niet in huis, maar niets belet ons om Lebe wohl, mein flandrisch Mädchen, Würde der Frauen, Lebe Wohl en Walzerlied – allemaal voor mannenkoor – aan te schaffen.

Mannenkoor? De liefde kan niet van één kant komen. Dus spreekt het voor zich dat les femmes het podium met ons zullen delen.

En zeg niet dat het ons aan connecties ontbreekt.

Wir winden dir den Jungfernkranz, wir führen dich zu Spiel und Tanz, zingen de bruidsmeisjes in Der Freischütz van Weber. O welke Lust uit Fidelio– vragen aan Ludo – kan het smachtende antwoord van de mannen zijn.

(Een beetje cynisme mag wel, dunkt ons.)

Ce sont des mots qui vont très bien ensemble.

Maar voor Michelle ma Belle zullen we misschien te diep in onze portemonnee moeten tasten om Sabam te paaien. Wat waarschijnlijk ook geldt voor de schattige Lovely Rita of Lucy, de dame die alle kleuren van de regenboog ziet omdat ze misschien wat te veel ‘gepakt’ heeft.

Dan zitten we met Lili Marleen al in een meer acceptabele prijsklasse.

De man die van alle vrouwen houdt, kan met zijn Annabel ook meedingen naar een plaats op de playlist.

Een beetje handige muzikant – zo iemand hebben we toch in huis – moet beslist in staat zijn om de goddelijke Marina te upgraden tot een vierstemmig werk voor gemengd koor. We kennen een lid dat een bomvolle zaal garandeert bij de première van het werk. De geroepene kan desnoods al even zijn kunde uitproberen op Dominique, de schlager van de zingende non. Of desnoods op de Boerinnesdans, te beschouwen als een ode aan de oprichters van de WK (maar dan moeten bij een eventuele uitvoering ervan alle zelfverklaarde choreografen wel op een veilige afstand gehouden worden!).

Ich bin von Kopf biss Fuss auf Liebe eingestellt laten we uiteraard door een dame zingen. Het antwoord zong ooit met volle overtuiging onze vriend André F.

(uitgerekend onze confirmed bachelor!): I’m getting married in the morning.

De song komt uit My Fair Lady, het trieste verhaal van een man die geen vrouw in zijn leven dulde en daar blijkbaar een goede reden voor had: Why can’t a woman be more like a man. Om de madammen van #MeToo niet te veel tegen de lange haren in te strijken, lijkt het ons beter dit liedje niet te programmeren.

Er zijn tenslotte nog tal van andere mogelijkheden.

Daarom.

Laat honderd bloemen bloeien (Mao).

Laat honderd ideeën groeien (Wij).

Na jaren van Sois belle et tais-toi wordt voortaan Ich küsse ihre Hand, Madame ons devies.

Messieurs les gentilshommes, geef aan God wat aan God toekomt, en aan Claire, Josephine, Eva, Maria en al die anderen ...

Juist.

Tot dan.

Marche Funèbre

'Jef zal voor ons geen kommiesjes niemeer doen.'

Blijkbaar begrijpen Antwerpenaren ten volle de ware tragiek van de dood.

Tijdens de begrafenisplechtigheid van Chopin op 30 oktober 1849 in La Madeleine in Parijs werd het werkje op orgel uitgevoerd. De royalty's kon de componist niet meer op zak steken, want die lag in de kist.

Eigenlijk is 'Jef ...' het derde deel – het lento – uit zijn pianosonate nr. 2.

Omdat er toen geen restricties waren als gevolg van een of andere calamiteit, zat de kerk goed vol. Vierduizend man, schrijven de kronieken, van de gewone man van de straat tot een pak schoon volk. Berlioz was er, en Delacroix en Meyerbeer. En Toergenjev, de Russische poëet die meer in Parijs dan in de steppe rondhing en wel omdat hij een grote boon had voor Pauline Viardot al was deze Maria Callas van die dagen niet bepaald moeders noch vaders mooiste.

Ze zou tijdens de plechtigheid in de kerk zingen.

Als soliste in het Requiem van Mozart.

Zo had Chopin het gewild.

Maar vrouwen die zingen in de kerk!

'Mulier taceat in ecclesia.'

Zou de burgemeester van Antwerpen zeggen.

En 'Klep toe in de kaark, poes!' in het jargon van zijn stadgenoten.

Dus moest er stevig gepalaverd, gelobbyd en druk uitgeoefend worden.

Invloedrijke vrienden slaagden er uiteindelijk in om de aartsbisschop van Parijs over de streep te trekken. Voor een keer verleende de man dispensatie op voorwaarde dat de dames onzichtbaar bleven.

Zo werd tijdens de uitvoering van het Requiem alles wat een rok droeg en niet tot de geestelijke stand behoorde zedig achter een zwart doek weggemoffeld.

Een doekje voor het bloeden was de rekening die mevrouw Viardot presenteerde: 2000 frank, zijnde de helft van de begrafenis-kosten.

'Er waren veel vrouwen in de kerk aanwezig en velen van hen hielden achter hun rouwsluier', schreef Toergenjev.

Snotteren kon duidelijk zonder dispensatie.

Maar niet zonder sluier.

Pauline Viardot

WhatsApp en mannenkoor ZWK

WhatsApp is een heel dankbaar en gebruiksvriendelijk medium. Je kunt een groep aanmaken met een eigen naam. Een appje sturen naar een grote groep mensen, en dit naar wel 256 mensen tegelijkertijd. Gebruik is heel eenvoudig. De grootste leek kan dit. Dat merken we voortdurend in de groep die Guido, onze voorzitter aanmaakte.

Ik stel me wel de vraag of alle gebruikers op de hoogte zijn van de goede bedoelingen die onze voorzitter had. Eerst en vooral het sociale aspect, met elkaar in verbinding blijven, een belangrijke psychologische behoefte. Verder op een eenvoudige manier zoveel mogelijk koorleden op de hoogte brengen van zaken die in het koor leven, familielevens met elkaar delen, bassen en tenoren vlug op de hoogte brengen van activiteiten.

Dat er af en toe een goede grap wordt gedeeld, daar zal niemand iets op tegen hebben. Integendeel zou ik zeggen. Tot een jaar terug konden we dit tijdens onze wekelijkse bijeenkomsten doen.

Het moet me toch van het hart dat niet iedereen de bedoelingen van onze voorzitter juist begrijpt. Blijkbaar zijn er enkelingen die in de WhatsApp-groep van ZWK een nieuw tijdverdrijf hebben gevonden... Zou een beetje zelfdiscipline hier niet op zijn plaats zijn? Kunnen sommige leden een andere hobby vinden? Ik vind het namelijk spijtig dat al één iemand de groep verliet.

Meneer de voorzitter, dank om de ZWK-groep aan te maken, een heel goed initiatief als het juist begrepen wordt. Ik hoop dan ook dat we in de toekomst niet geconfronteerd worden met meer leden die deze groep wensen te verlaten.

Die rare wereld

Wie de laatste maanden de media een beetje volgde, kon tot twee conclusies komen: ofwel trek ik me terug in mijn eigen leventje, in mijn eigen bunker; ofwel weiger ik de media nog te volgen die zulke dingen kritiekloos melden. Want er loopt toch wat gek gespuis rond op deze aardkloot!

Waar haalt een Nederlandstalige uitgeverij het in haar hoofd om – anno 2021 – een tekst van het wereldvermaarde boek ‘La Divina Commedia’ te wijzigen, opdat de moslimlezers zich niet langer konden ergeren omdat er meer dan zeven eeuwen geleden door de schrijver Dante Alighieri enkele verzen over Mohammed zouden geschreven zijn.

Het doet me denken aan eerdere bemerkingen op het meesterwerk van Astrid Lindgren, nl. Pippi Langkous. Daarover verschenen nl. kritieken dat het niet kon dat zwarte kinderen zich voor de voeten gooiden van blanke kinderen zoals Pippi en haar buurkinderen Annika en Tommy. Of dat het verboden moest worden om Pippi’s vader nog langer ‘negerkoning’ te noemen, zoals Pippi in al haar fantasie ooit beweerde. Zoals ik ook denk dat het voortbestaan van de witte man niet in gevaar komt als hij ‘roetpiet’ nog steeds Zwarte Piet blijft noemen.

En dan zwijgen we niet langer over die prof uit de universiteit van Hull, die het nodig vond om alle fouten tegen de schrijfwijze van woorden – inbegrepen de d/t-fouten – voortaan als onbelangrijk te beschouwen. Want zo iets komt ‘elitair’ over. Wei van ZWK willen het niet gewilt hebben dat we onze lezers als elitair beschouwen en we willen samen met de proff zoeken naar oplossingen om dit zwaarwichtig probleem gezont op te lossen.

We moeten echter niet alleen naar Groot-Brittannië kijken om eraan te twijfelen of je in het buitenland nog wel durft zeggen dat je uit België komt. Nee, dan hebben we het niet over al dan niet te krijgen vaccins, al dan niet nodige mondmakers of over de vraag of het bijgebouw bij het Steen nu mooi of lelijk is. Het IS lelijk.

Een schaterlach weerklinkt als je het verhaal opdist van de werken die maandenlang de Rooseveltplaats en het Operaplein ontoegankelijk maakten. Oeps, een fietspad vergeten aan te leggen, zodat fietsers gewoon over het voetpad hun weg moesten vervolgen. Oeps, ook vergeten dat er een ruime fietsparking moest komen. En oeps, wat stond dat overbodige verkeerslicht daar nog te pinken?

Het Belgisch leger deed onlangs in Brecht een geslaagde poging om deze reeks blunders te overtreffen. In een bijzonder droge periode gaan schieten op een terrein met veel gras en veel heide, geeft al niet veel blijk van een intelligente kijk op de situatie. Maar goed, je mag niet alles verwachten van het leger. Nochtans stond er in de buurt steeds een brandweerwagen om de eerste symptomen van een nakende vuurhaard tegen te gaan. Toch wel dubbele pech, zeker: uitgerekend die dag moest de brandweerwagen binnen voor nazicht. Tweede probleem: de enige twee mannen die een certificaat hadden om die wagen deskundig te bedienen, waren al vijf jaar met pensioen. Gelukkig was er de hulp van het Nederlandse leger dat een helikopter stuurde met een grote zak water onderaan om de brand sneller onder controle te krijgen. Mooi, maar bezat België dan niet zulke helikopters? Jawel, maar die stonden aan de grond omdat de grootte van die waterzakken niet paste bij dit soort toestellen.

En dat allemaal net op het moment dat we een uitstap planden naar de Kalmthoutse heide. Naar de Kalmthoudse heide? Ben je gek! Veel te veel volk! Gelieve je ook niet te begeven naar de kust (te weinig zitjes aan de treinramen), naar het Zoniënwoud, naar de Meir, naar de Scheldekaaien, naar de terrasjes in Breda of naar andere lockdownfeestjes.

Nog een geluk dat we weten waar tegenwoordig dat Corona-beest het meest rond hangt: bij vuilnisophalers, bij de politie, bij de leerkrachten, bij de kinderen, bij de vleeswerkers, bij de call-agents, bij de kappers, enfin: eigenlijk bij alle beroepen. En waarom krijgen al deze mogelijke 'slachtoffers' geen voorrang bij het toedienen van de inspuitingen? Dat lijkt stilaan op vaccinnijd! Joepie, alweer een nieuw Nederlands woord!

Retro Peter Benoit

In onze jeugdige ZWK-jaren werden we door het toenmalige NIR opgetrommeld om Benoits beiaard te laten weerklinken in Studio VI aan het Eugène Flageyplein in Elsene. Voor ons, als 'kleine' zangertjes uit het Antwerpse, was dit een onvergetelijke ervaring. Wij mochten met onze kinderstemmen het alom bekende lied 'Dan zal de beiaard spelen' uitzingen

tijdens de vertolking van de 'Rubenscantate' van meester-componist Peter Benoit. Hij was het echter niet die ons leerde zingen, zoals de media wel eens durven beweren, maar wel onze 'meneer' die het voor elkaar kreeg dat we de cijfertjes konden ontrafelen.

Enkele jaren later, toen onze stemmen de baard in de keel hadden doorstaan, konden we de ganse Rubenscantate herbeleven in de NIR-studio van het Amerikaans Theater op de Heizel. En alsof die 'Peter' het nog voor het zeggen had, trokken we in 1971 naar de Antwerpse Sint-Joriskerk om ditmaal bijna in de duisternis het oratorium van 'Drama Christi' te laten inblikken. Jawel, ook ditmaal door onze Nationale omroep. Het was dan ook 100 jaar geleden dat Peter Benoit dit oratorium schreef en liet uitvoeren ter gelegenheid van de inhuldiging van de mooie muurschilderingen.

En alsof onze nationale omroep het niet kon laten, werden we nogmaals in 1993 opgeroepen door de BRTN om in de parochiekerk van onze gastvrije school, de Sint-Michielskerk

Drukknop naar de
BENOITS HOOGMIS

op het Zuid, mee te werken aan het de opname van Peter Benoits Hoogmis. Nu stond de Iraanse dirigent Alexander Rahbari voor onze neus te zwaaien en was het Johan die ons wegwijs maakte met de cijfertjes. Zoals we steeds bescheiden zijn, stonden wij dan ook heel hoog op de podiumtribune achter het Filharmonisch orkest en koor van BRTN, de Antwerpse Koninklijke Chorale Caecilia, het Merksemse gemengd koor Ars Musica en de leden van het Antwerpse Koninklijk Vlaams Muziek Conservatorium.

Weet je dat...

...vrijwilligers het lokaaltje regelmatig bezochten om bier te recupereren. Niet om het zelf allemaal uit te drinken, maar om er voor te zorgen dat de koorleden in de toekomst van het bier geen kwalijke gevolgen zouden ondervinden.

...het enorm veel pijn doet om 24 liter bier in de riool te laten vloeien? Hopelijk kunnen de ratten, en dan bedoel ik niet de supporters van een charmante Antwerpse voetbalploeg, een feestje bouwen met Leffe, Palm, Duvel...

...sommige leden zich ondertussen vertwijfeld afvragen of er op dwaanzinnige bedragen die ze nog 'op de poef' hebben staan in ons lokaaltje, nu ook nog waanzinnige intresten zullen gevraagd worden.

...onze vriend Guy Davidson nog steeds niet rechtstreeks telefonisch te bereiken is in zijn woonzorg(?)centrum. Hij viert er binnenkort zijn jubileum van één jaar onbereikbaarheid.

...er wel vooruitgang is in zijn situatie. Je moet nu niet meer langs de centrale telefoon van de Pelikaan, maar je kan al wel rechtstreeks naar zijn afdeling 'Zilvermeeuw' op nummer 0491/964551 en daar vragen naar Guy op kamer 173. Maar een rechtstreekse lijn? 'Nog niet, meneer!' Met z'n allen eens proberen, zodat ze het daar ook stilaan beu worden?

...de werkploeg van Radeske eindelijk de knoop heeft doorgehakt voor de aankoop van een vaatwasser en dat zij dus geen 'paaspauze' had. Hierover lees je meer in dit nummer van Eigen Krabbels.

...uitstel geen afstel is? De feestelijkheden naar aanleiding van 50 jaar Radeske zullen sowieso doorgaan. We houden jullie op de hoogte.

...een WhatsApp-groep een meerwaarde kan betekenen voor een vereniging?

...er plannen gesmeed worden om op een donderdag nog eens samen te komen op de speelplaats? Onze leden ontvangen via WhatsApp en/of mail tijdig een uitnodiging. De drankvoorraad wordt alvast vernieuwd, want de stembanden moeten gesmeerd worden met gezonde dranken. Dit zal een eerste aanzet zijn om opnieuw te repeteren.

...we ernaar uit kijken? Net als naar de reacties van de buurtbewoners mochten we op de speelplaats repeteren.

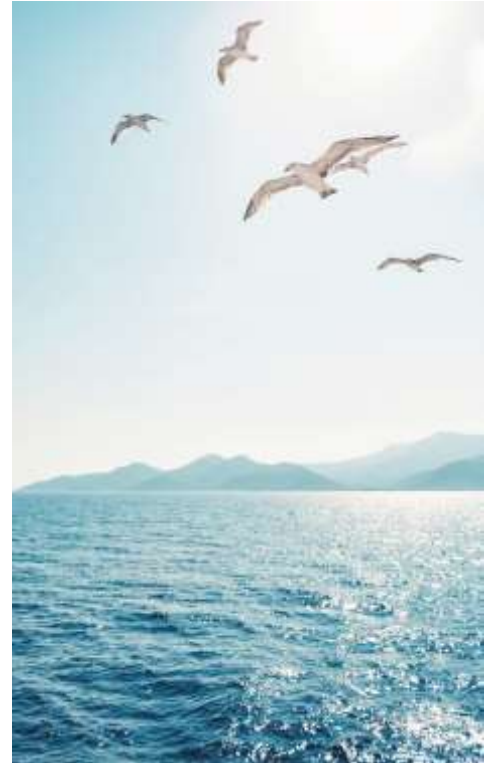
...de redactie van Eigen Krabbels overweegt om het julinumnummer te schrappen, omdat we vermoeden dat weinig leden voordien al een vakantieverhaal zullen kunnen vertellen wegens Corona en de boetes voor 'grensoverschrijdend gedrag'. Tenzij er nog mensen zijn met vakantie-inspiratie en verhalen daaromtrent. Zij kunnen hun zielerorselen dan kwijt in het augustusnummer.

Personalia:

Overlijden :

Liefste schat, mijn Juleke, mi Julio,
Zoveel jaren samen, thuis, op school, op reis,
als collega's eerst, nog niet goed wijs.
Een cruise of een hotel, één ding was van tel: de zon!
Een blad en een bloem, groot of klein,
ons tuintje was jouw domein.
Vogeltjes en wolken, een ibis onderweg:
foto's zeggen meer dan woorden
die jij sprak met gebaren en met je ogen.
De blauwe lucht en langs de oceaan:
"kom schat, nog een stapje te gaan".
Op 't laatst niet meer zo ver.
Genieten bleef: kijk daar, de zon, de maan, een ster
of de perenbloesem nu nog pas, ik zag dat je tevreden was.
Je glimlach en je liefde is wat kleeft voor altijd.
nu al het overige voorbij de laatste lijnen glijdt.

Greta
Je schat, tu Margarita

Op 20 april ging *Julien Audenaert* van ons heen op 87-jarige leeftijd.

Hij was de echtgenoot van Greta Leers, één van onze trouwste supporters op onze uitvoeringen en zus van bestuurslid Jan Leers en schoonzus van Lieve Van Ael.

Julien reisde graag zoals je in bijgaande tekst kan lezen, maar hij was ook elk jaar trouw op post op 11 november om de overledenen van onze kring te herdenken. Hem zullen we dan ook dit jaar speciaal in herinnering brengen als we op die dag diegenen gedenken die van ons heen gingen.

100 jaar :

Louis Coremans werd woensdag 28 april 100 jaar.

De vader van ZWK-lid Marc Coremans is al heel lang een trouwe sympathisant van onze kring.

Een monument ook. Een kunstenaar in het bezetten...

Radeske, het giraffengebouw van de Antwerpse Zoo, de restauratie van het museum voor Schone Kunsten (naar het schijnt, hangt zijn foto daar)...

Bovenal een geweldig man met een warm hart!

Hier in het gezelschap van zijn achterkleinkinderen, die zich verkneukelen in zijn aanwezigheid en als hij zijn hoorapparaat niet vergeet, kan hij zelfs nog horen wat ze allemaal komen vertellen! En mocht hij ook nog een bril opzetten, dan kon hij hun werkjes bewonderen!

Hartelijk gefeliciteerd Louis!

ZWK wijkt nooit
behalve voor dat

????????????????????????????

RADESKE – 50 jaar + 1 of +2

Werken mee aan dit nummer:

Luc Korthoutd, Hilde Brits, Rik Neel, Tony Ah Munn, Guido De Graeve, Johan Clerckx, Ludo Engelen, Jenny Backx, Raf Van Bortel, Marc Coremans, Jan Leers, Marcel Coppens (v.u.)